

Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica

*RESOLUCIÓ de 28 d'abril de 2020 del director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, per la qual es declara una actualització de la situació de la plaga de la vespeta de l'ametler *Eurytoma amygdali* (Enderlein) en el territori de la Comunitat Valenciana i s'adopten mesures fitosanitàries de control per a evitar la seua propagació [2020/3181]*

Antecedents

La vespeta de l'ametler (*Eurytoma amygdali* Enderlein) és un himenòpter que es va detectar per primera vegada en la Comunitat Valenciana després de la campanya de 2015. Aquest insecte fa a la primavera la posta en l'ametla acabada de quallar, i roman tot l'any en el seu interior alimentant-se de la llavor. En la primavera següent, una vegada completat el seu cicle biològic, fa un orifici en la corfa pel qual ix a l'exterior. Aquesta eixida coincideix amb la presència d'ametles de la campanya següent.

La Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, estableix que davant de l'aparició, o la sospita, d'una plaga en el territori nacional o en una part d'aquest, que pugui tindre importància econòmica o mediambiental, l'autoritat competent ha de comprovar la presència i la importància de la infestació i adoptar les mesures fitosanitàries que estime necessàries per a evitar la seua propagació.

Davant de l'aparició d'aquesta plaga, es va publicar la Resolució de 23 de febrer de 2018, del director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, per la qual es declarava l'existència de la plaga, es qualificava d'utilitat pública la lluita contra la mateixa i s'establien les mesures fitosanitàries que havien d'adoptar els propietaris de parcel·les afectades.

Malgrat aquestes mesures la plaga ha continuat la seua progressió en les explotacions d'ametlers de diferents comarques, per la qual cosa es considera convenient actualitzar la resolució anterior amb la inclusió de les comarques de l'Alt Palància, la Hoya de Buñol, Ribera Alta, Vall d'Albaida, l'Alacantí, Marina Baixa i l'Alcoià

Consideracions legals i tècniques

La competència dels òrgans de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica és atorgada pel Decret 105/2019, de 5 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix l'estructura orgànica bàsica de la Presidència i de les conselleries de la Generalitat, segons el qual, correspon a la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Pesca assumir, entre altres, les funcions en protecció i sanitat agrària.

L'article 14 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, habilita a la Comunitat Valenciana per a adoptar alguna de les mesures fitosanitàries establides en l'article 18 d'aquesta llei, la qual cosa implica la facultat de desinsectar, desinfectar, immobilitzar, destruir, transformar o sotmetre a qualsevol altra mesura profilàctica els vegetals i els seus productes, així com el material amb ells relacionat que siga o pugui ser vehicle de plagues.

L'article 13 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, considera que és obligació dels particulars:

a) Mantindre els seus cultius, plantacions i collites, així com les masses forestals i el medi natural, en bon estat fitosanitari per a la defensa de les produccions pròpies i alienes.

b) Aplicar les mesures fitosanitàries obligatòries que s'establisquen com a conseqüència de la declaració d'existència d'una plaga.

L'incompliment d'aquestes mesures podria ser considerat infracció administrativa, i podria suposar que l'òrgan competent de l'Administració pública inicié el corresponent expedient sancionador basant-se en les obligacions dels particulars en la prevenció i lluita contra plagues (art. 53 i s.) segons la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de Sanitat Vegetal.

Per tot el que s'ha exposat, resolc:

*Primer. Declaració de l'existència d'*Eurytoma amygdali* a la Comunitat Valenciana*

Declarar l'existència de la plaga de la vespeta de l'ametler (*Eurytoma amygdali*) a la Comunitat Valenciana en les comarques de l'Alt

Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica

*RESOLUCIÓN de 28 de abril de 2020 del director general de Agricultura, Ganadería y Pesca, por la que se declara una actualización de la situación de la plaga de la avispiella del almendro *Eurytoma amygdali* (Enderlein) en el territorio de la Comunitat Valenciana y se adoptan medidas fitosanitarias de control para evitar su propagación [2020/3181]*

Antecedentes

La avispiella del almendro (*Eurytoma amygdali* Enderlein) es un himenóptero que se detectó por primera vez en la Comunitat Valenciana tras la campaña de 2015. Este insecto realiza en primavera su puesta en la almendra recién cuajada, permaneciendo todo el año en su interior alimentándose de la semilla. En la primavera siguiente, una vez completado su ciclo biológico, practica un orificio en la cáscara por el que sale al exterior. Esta salida coincide con la presencia de almendras de la campaña siguiente.

La Ley 43/2002, de 20 de noviembre, de sanidad vegetal, establece que ante la aparición, o la sospecha, de una plaga en el territorio nacional o en una parte de este, que pueda tener importancia económica o medioambiental, la autoridad competente tiene que comprobar la presencia y la importancia de la infestación y adoptar las medidas fitosanitarias que estime necesarias para evitar su propagación.

Ante la aparición de esta plaga, se publicó la Resolución de 23 de febrero de 2018, del director general de Agricultura, Ganadería y Pesca, por la que se declaraba la existencia de la plaga, se calificaba de utilidad pública la lucha contra la misma y se establecían las medidas fitosanitarias que debían adoptar los propietarios de parcelas afectadas.

Pese a estas medidas la plaga ha continuado su progresión en las explotaciones de almendros de diferentes comarcas, por lo que se considera conveniente actualizar la resolución anterior con la inclusión de las comarcas del Alto Palancia, Hoya de Buñol, Ribera Alta, Vall d'Albaida, l'Alacantí, Marina Baixa i l'Alcoià

Consideraciones legales y técnicas

La competencia de los órganos de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica viene otorgada por el Decreto 105/2019, de 5 de julio, del Consell, por el que se establece la estructura orgánica básica de la Presidencia y de las consellerias de la Generalitat, a tenor del cual, corresponde a la Dirección General de Agricultura, Ganadería y Pesca asumir, entre otras, las funciones en protección y sanidad agraria.

El artículo 14 de la Ley 43/2002, de 20 de noviembre, de sanidad vegetal, habilita a la Comunitat Valenciana para adoptar alguna de las medidas fitosanitarias establecidas en el artículo 18 de dicha ley, lo que implica la facultad de desinsectar, desinfectar, inmovilizar, destruir, transformar o someter a cualquier otra medida profiláctica los vegetales y sus productos, así como el material con ellos relacionado que sea o pueda ser vehículo de plagas.

El artículo 13 de la Ley 43/2002, de 20 de noviembre, considera que es obligación de los particulares:

a) Mantener sus cultivos, plantaciones y cosechas, así como las masas forestales y el medio natural, en buen estado fitosanitario para la defensa de las producciones propias y ajenas.

b) Aplicar las medidas fitosanitarias obligatorias que se establezcan como consecuencia de la declaración de existencia de una plaga.

El incumplimiento de dichas medidas podría ser considerado infracción administrativa, y podría suponer que el órgano competente de la Administración pública inicié el correspondiente expediente sancionador en base a las obligaciones de los particulares en la prevención y lucha contra plagas (art. 53 y ss.) según la Ley 43/2002, de 20 de noviembre, de Sanidad Vegetal.

Por todo lo anteriormente expuesto, resuelvo:

*Primero. Declaración de la existencia de *Eurytoma amygdali* en la comunitat Valenciana*

Declarar la existencia de la plaga de la avispiella del almendro (*Eurytoma amygdali*) en la Comunitat Valenciana en las comarcas del

Palància, la Plana de Utiel-Requena, Valle de Ayora, Hoya de Buñol, Ribera Alta, Vall d'Albaida, Alt Vinalopó, Vinalopó Mitjà, L'Alacantí, Marina Baixa i l'Alcoià.

Segon. Qualificació d'utilitat pública

Qualificar d'utilitat pública la lluita contra *Eurytoma amygdali* en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, d'acord amb l'article 15 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de Sanitat Vegetal.

Tercer. Adopció de mesures fitosanitàries

Els propietaris d'ametlers afectats per la plaga de la vespeta (*Eurytoma amygdali*) de les comarques de l'Alt Palància, la Plana de Utiel-Requena, Valle de Ayora, Hoya de Buñol, Ribera Alta, Vall d'Albaida, Alt Vinalopó, Vinalopó Mitjà, l'Alacantí, Marina Baixa i l'Alcoià, d'acord amb l'article 19 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de Sanitat Vegetal, deuran:

- retirar i destruir les ametles afectades abans de l'eixida dels adults de vespeta perquè no contribuïsquen a la disseminació de la plaga,
- realitzar els tractaments fitosanitaris en els moments adequats i amb els productes recomanats pels serveis tècnics amb competències en matèria de sanitat vegetal de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica,
- extreure les mesures de neteja de la maquinària de recol·lecció per a evitar que restes d'ametles afectades constituïsquen focus de dispersió de la plaga.

L'anteriorment exposat serà aplicable en el cas dels cultius abandonats i arbres disseminats amb ametles afectades per la plaga de la vespeta, d'acord amb l'article 13 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal.

Així mateix, els magatzems receptors d'ametla hauran de destruir les ametles afectades per la plaga de la vespeta rebudes en les seues instal·lacions.

Quart. Incompliment de les mesures fitosanitàries obligatòries

En cas d'incompliment de les mesures fitosanitàries obligatòries, la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica podrà aplicar el règim d'infraccions i sancions regulades en el títol IV de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal.

Cinquè. Derogació resolució anterior

Es deroga la Resolució de 23 de febrer de 2018, del director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, pel qual es declara l'existència de la plaga provocada per *Eurytoma amygdali* (Enderlein) en el territori de la Comunitat Valenciana i s'adopten mesures fitosanitàries de control per a evitar la seua propagació. (DOGV 8246, 02.03.2018).

La present resolució entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

La present resolució no esgota la via administrativa, i contra aquesta es podrà interposar recurs d'alçada davant del secretari autonòmic d'Agricultura i Desenvolupament Rural, en el termini d'un mes comptat des de l'endemà de la seua publicació, de conformitat amb el que disposen els articles 121 i següents de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

València, 28 d'abril de 2020.– El director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca: Rogelio Llanes Ribas.

Alto Palancia, Plana de Utiel-Requena, Valle de Ayora, Hoya de Buñol, Ribera Alta, Vall d'Albaida, Alt Vinalopó, Vinalopó Mitjà, l'Alacantí, Marina Baixa y l'Alcoià.

Segundo. Calificación de utilidad pública

Calificar de utilidad pública la lucha contra *Eurytoma amygdali* en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, de acuerdo con el artículo 15 de la Ley 43/2002, de 20 de noviembre, de Sanidad Vegetal.

Tercero. Adopción de medidas fitosanitarias

Los propietarios de almendros afectados por la plaga de la avispiella (*Eurytoma amygdali*) de las comarcas del Alto Palancia, La Plana de Utiel-Requena, Valle de Ayora, Hoya de Buñol, Ribera Alta, Vall d'Albaida, Alt Vinalopó, Vinalopó Mitjà, l'Alacantí, Marina Baixa y l'Alcoià, de acuerdo con el artículo 19 de la Ley 43/2002, de 20 de noviembre, de Sanidad Vegetal, deberán:

- retirar y destruir las almendras afectadas antes de la salida de los adultos de avispiella para no contribuir a la disseminación de la plaga,
- realizar los tratamientos fitosanitarios en los momentos adecuados y con los productos recomendados por los servicios técnicos con competencias en materia de sanidad vegetal de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica,
- extremar las medidas de limpieza de la maquinaria de recolección para evitar que restos de almendras afectadas constituyan focos de dispersión de la plaga.

Lo anteriormente expuesto será de aplicación en el caso de los cultivos abandonados y árboles diseminados con almendras afectadas por la plaga de la avispiella, de acuerdo con el artículo 13 de la Ley 43/2002 de 20 de noviembre, de sanidad vegetal.

Asimismo, los almacenes receptores de almendra deberán destruir las almendras afectadas por la plaga de la avispiella recibidas en sus instalaciones.

Cuarto. Incumplimiento de las medidas fitosanitarias obligatorias

En caso de incumplimiento de las medidas fitosanitarias obligatorias, la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica podrá aplicar el régimen de infracciones y sanciones reguladas en el título IV de la Ley 43/2002, de 20 de noviembre, de sanidad vegetal.

Quinto. Derogación resolución anterior

Se deroga la Resolución de 23 de febrero de 2018, del director general de Agricultura, Ganadería y Pesca, por el cual se declara la existencia de la plaga provocada por *Eurytoma amygdali* (Enderlein) en el territorio de la Comunitat Valenciana y se adoptan medidas fitosanitarias de control para evitar su propagación. (DOGV núm. 8246 de 02.03.2018).

La presente resolución entrará en vigor al día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

La presente resolución no agota la vía administrativa, y contra la misma podrá interponerse recurso de alzada ante el secretario autonómico de Agricultura y Desarrollo Rural, en el plazo de un mes contado desde el día siguiente al de su publicación, de conformidad con lo dispuesto en los artículos 121 y siguientes de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

València, 28 de abril de 2020.– El director general de Agricultura, Ganadería y Pesca: Rogelio Llanes Ribas.